

רקע, סיפור המקרה והתנהגות הדמות:

נאוה, אישה, נשואה +3 ילדים בוגרים (מעל 18), בת 58, מתגוררת עם בעלה ובתה הצעירה (בת 21) בעיר במרכז הארץ. משמרת קשר עם בני משפחתה הגרעינית והמורחבת (אחיותיה, בני דודים וכדומה). למדה 12 שנ"ל, ללא בגרות. בעבר עבדה כמזכירה ובעשור האחרון איננה עובדת. אובחנה בגיל 19 עם הפרעת אישיות גבולית ובגיל 32 גם עם מאניה-דפרסיה. בעברה היסטוריה של אשפוז יום, ללא אשפוזים מלאים. נוטלת טיפול תרופתי ומקפידה על מעקב פסיכיאטרי.

נאוה מקבלת שירותי שיקום במסגרת 'סל שיקום' הכוללים ליווי של צוות בביתה וכן מפעל מוגן אליו נאוה מגיעה כל יום בשעות הבוקר. במהלך עבודתה במפעל המוגן ניכר קושי בתפקודים קוגניטיביים גבוהים, בעיקר ביוזמה ופתרון בעיות, אך נאוה מתמידה, עובדת ברצף ואוהבת להגיע למפעל. המרפאה בעיסוק במפעל המוגן הציעה לנאוה להשתתף במועדון חברתי אחר הצהריים, כחלק משירותי סל שיקום אליהם היא זכאית. נאוה הסכימה לבחון את האפשרויות והיא והמרפאה בעיסוק הלכו לבקר בשתי מסגרות פנאי סמוכות לביתה של נאוה. לאחר הביקורים, נאוה אמרה לעובדת המקצועית כי היא לא יכולה לבחור והיא מבקשת מהמרפאה בעיסוק לבחור עבורה ולהגיד לה לאן היא צריכה ללכת.

נתוני פתיחה:

נאוה, בת 58, מתכוננת לפגישתה השבועית עם המרפאה בעיסוק. היא נראית מודאגת ונסערת, ניכר על פניה שהיא מתלבטת ומוטרדת. זהו המפגש הראשון שלהם לאחר הביקורים במסגרות הפנאי שנבחנו בשבוע הקודם. נאוה חוותה קשיים ביכולת לבחור בין האופציות השונות וכעת מחפשת ייעוץ והכוונה. תיאור הדמויות:

נאוה - אישה עם חכמת חיים, אך מתמודדת עם הפרעת אישיות גבולית ומאניה-דפרסיה. היא נוטלת טיפול תרופתי ומקבלת ליווי פסיכיאטרי. נאוה מוערכת בעבודתה ונהנית מהזמן שהיא מבלה במפעל המוגן, אך עדיין חשה חוסר בטחון ביכולתה לקבל החלטות עצמאיות. המרפאה בעיסוק - מקצועית ואמפתית, עם ניסיון רב בעבודה עם אנשים בשיקום. היא מכירה את נאוה ואת האתגרים שהיא מתמודדת איתם ומעוניינת לעזור לה למצוא את הדרך הטובה ביותר לה. מטרת הפגישה: לבחון ביחד את האפשרויות לפעילות פנאי בצהריים ולעזור לנאוה להגיע להחלטה שתתאים לצרכיה ולרצונותיה.

סיפור המקרה והתנהגות הדמות:

אישיות: נאוה היא אישה מלאת רגש, עם עומק רגשי וחוויות חיים מורכבות. היא נשואה ואם לשלושה ילדים בוגרים, דבר המעיד על יכולת לנהל מערכות יחסים ולקחת על עצמה אחריות לאורך זמן. הפרעת האישיות הגבולית והמאניה-דפרסיה עשויות להוביל לתקופות של תנודות רגשיות וקשיים בשמירה על יציבות.

דפוס התנהגות: נאוו מאופיינת במחויבות והתמדה בעבודה, כפי שניכר מהתקופה הארוכה שבה היא מגיעה למפעל המוגן. עם זאת, היא מתמודדת עם קשיים בתפקודים קוגניטיביים גבוהים כמו יוזמה ופתרון בעיות. נאוו יכולה להראות תלות רבה באחרים בקבלת החלטות, מה שעשוי להיות תוצאה של חוסר בטחון או פחד מכישלון. נאוו נוטה לשמור על קשר טוב עם המשפחה והסביבה הקרובה, מה שמצביע על כך שהיא יודעת לתפקד במערכות יחסים ומעריכה את הקרבה והתמיכה שהיא מקבלת. עם זאת, הפרעות שממנה היא סובלת עשויות להשפיע על איכות התקשורת והאינטראקציה שלה עם אחרים.

במפגשים טיפוליים, נאוו עשויה להציג תלות במטפלים וצורך בהנחיה ובתמיכה. היא עשויה לחפש אישורים ולהיות מאוד רגישה לתגובות המטפלים כלפיה. היא זקוקה לסביבה תומכת שתאפשר לה להרגיש בטוחה ומוערכת, שתאפשר לה להגיע להחלטה עצמאית.

התקדמות התרחיש: אם....אז, פעולות, תוצאות אפשריות, ציטוטים מרכזיים

אם... המרפאה בעיסוק תחליט לקצר תהליכים ולבחור בשביל נאוו ולהורות לה לאן ללכת, ללא דיון מעמיק על הרצונות והצרכים של נאוו, אז... נאוו עשויה להרגיש שאין לה שליטה על חייה ושהיא לא נתפסת כשותפה פעילה בתהליך הטיפול. זה עלול להוביל לפגיעה ביחסי האמון עם המרפאה בעיסוק ולהקטנת המוטיבציה של נאוו להשתתף בפעילויות המוצעות. הצעה לציטוט של נאוו: "אני מרגישה שאת לא נותנת לי לבחור בעצמי. אני רוצה להרגיש שיש לי בחירה בחיים שלי, לא שמישהו אחר מחליט עבורי".

אם... המרפאה בעיסוק תתעלם מהבקשה של נאוו לעזרה בבחירה ותגיב באופן מינימלי, כאילו הבקשה של נאוו אינה חשובה או רלוונטית ותשאיר לה את הבחירה וההתלבטות בידיה אז... נאוו עשויה להרגיש שהיא לא מובנת ולא נתמכת. זה עלול להוביל לתחושת ניכור ואפילו כישלון במציאת מקום בו היא תרגיש שייכת ומעורבת, מה שיכול לפגוע בהתחייבותה לתהליך השיקום. הצעה לציטוט של נאוו: "נראה לי שמה שאני מרגישה זה לא משנה כאן. ביקשתי עזרה כי אני באמת מתקשה להחליט, ונראה לי שזה פשוט לא חשוב לך".

אם... המרפאה בעיסוק מתייחסת לשאלה של נאוו על ידי דחיית האחריות ומסבירה לה ש"זו בחירה שאת צריכה לעשות לבד", מבלי להציע תמיכה או להדריך אותה איך לעשות בחירה מושכלת, אז... נאוו עשויה להרגיש נטושה עם התלבטות שקשה לה ולא יודעת איך לפתור. זה עלול להוביל לתסכול ולחוסר סיפוק מהתהליך הטיפולי, מה שיכול לפגוע באמון בינה לבין המרפאה.

הצעה לציטוט של נאווה: "אני מרגישה כאילו את זורקת אותי למים ומצפה שאדע לשחות לבד. חשבת שהמטרה היא לעזור לי ללמוד להתמודד, לא להשאיר אותי לבד עם החלטות שאני לא יודעת איך לקבל".

נקודת מפנה:

אם... המרפאה בעיסוק מזהה את התלבטות והחרדה של נאווה ומחליטה לשבת איתה לדיון מעמיק, בו היא מציעה לנאווה לדון יחד ביתרונות ובחסרונות של כל אופציה פנאי ולעזור לה להבין את רצונותיה וצרכיה האישיים,

אז... נאווה עשויה להרגיש שהיא מתחילה לקבל שליטה על החלטותיה ולהבין כי היא לא לבד בתהליך. זה עשוי לגרום לה להרגיש יותר בטוחה ביחסים עם המרפאה ולחזק את הקשר הטיפולי. הצעה לציטוט של נאווה: "אני מודה לך על זמנך והקשבתך. לדון בכל זה יחד איתך עוזר לי לראות את הדברים בצורה ברורה יותר ולהרגיש שאני לא לבד בהחלטה הזו."

אם... המרפאה בעיסוק תציע לקיים מפגש מיוחד עם נאווה כדי לחקור יחד את הציפיות והחששות שלה מהמועדון החברתי, מדגישה כי כל בחירה צריכה להיות בהתאמה לרצונותיה ולהעדפותיה האישיות של נאווה, ומציעה לה לנסות פעילות משותפת לפני החלטה סופית, אז... נאווה עשויה להרגיש שהיא נתמכת ונלקחת בחשבון בצורה משמעותית, מה שיכול להוביל להגברת האמון במרפאה ולחיזוק היחסים הטיפוליים. הצעה לציטוט של נאווה: "זו הפעם הראשונה מזה זמן רב שאני מרגישה שמישהו באמת מבין אותי ורוצה לעזור לי למצוא את המקום הנכון עבורי. אני מודה לך על התמיכה וההקשבה, זה עושה לי טוב על הנשמה".

מטרות התרחיש:

- להבין ולחוות את האתגרים הכרוכים ביצירת קשר טיפולי ויחסי אמון בהתערבות הטיפולית.
- לפתח ולהדגים כישורי תקשורת אפקטיביים ואמפתיים המסייעים בבניית יחסי אמון וקשר טיפולי יעיל
- להבין את הצורך בהתאמה אישית של תוכניות הטיפול לצרכים ולרצונות הלקוח, תוך שמירה על מסגרת מקצועית ואתית.
- לחקור כיצד להתמודד עם תגובות שונות של לקוחות להצעות טיפול ולהחלטות טיפוליות.
- להתנסות ברלפקציה וחיבה קלינית מקצועית.

נקודות התחקיר:

- יצירת קשר טיפולי: דרכים וכלים לבניית קשר טיפולי עם הלקוח והשפעתם על יחסי האמון
- כישורי תקשורת ואמפתיה: שימוש בכישורי תקשורת ובהבנה אמפתית
- רפלקציה: תחושות ומחשבות של הסטודנטים לגבי התהליך ותובנות לשיפור
- התערבות ממוקדת בלקוח – כיצד ניתן לתמוך בלקוח באופן שמתחשב בצרכיו וברצונותיו האישיים.

- מעקב והערכה: כיצד יכולים המרפאים בעיסוק לעקוב אחר התהליך הטיפול ולהעריך אותו תוך כדי עבודה עם הלקוח.

מקום ההתרחשות:

מפעל מוגן, חדר הריפוי בעיסוק. בחדר יש שולחן ושתי כסאות.